

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P
----

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2013. február 08.

I. sz.

GYEMSZI ETI

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. Nevezze meg latinul az alábbi szerveket!

5 pont

Szív: ... *cor* ...

Máj: ... *hepar* ...

Gyomor: ... *gaster v. ventriculus* ...

Tüdő: ... *pulmo* ...

Lép: ... *lien* ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

4 pont

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... *a Malpighi-testben* ...

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

... *a vesemedencéből* ...

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... *a húgyhólyagból* ...

Élettani körülmények között tartalmaz-e fehérjét a végleges vizelet?

... *nem* ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Párosítsa az alábbi latin szavakat magyar megfelelőjével!

2 pont

1. fibroma

A. érdaganat

2. myoma

B. csontszöveti daganat

3. angioma

C. izomszöveti daganat

4. osteoma

D. rostos kötőszöveti daganat

1.- ...*D*...; 2.- ...*C*...; 3.- ...*A*...; 4.- ...*B*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 4.* Sorolja fel a csontok folytonos összeköttetéseit! 6 pont
Írjon mindegyikre egy-egy / 1-1/ példát!

- *kötőszövetes összeköttetés pl.: koponya varratai*
- *porcos összeköttetés pl.: medencecsont csontjai között*
- *csontos összeköttetés pl.: (korábbi kötőszövetes vagy porcos összeköttetés elcsontosodása) keresztcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 5.* Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát! 2 pont
Írjon kettőt /2/!

- *biztosítja a csont vér- és ideg ellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 6.* Fogalmazza meg röviden a spondylarthritis ankylopoetica (SPA) lényegét! 2 pont

A csigolyák közötti kisízületek gyulladással megbetegedése miatti degeneratív elváltozás, mely végül a gerinc teljes merevedéséhez vezet.

7. Húzza alá az anyagcserezavar miatt mozgásszervi rendszeri panaszokra hajlamosító betegségeket! 3 pont

- ferdenyak
- köszvény
- nyitott gerinc
- diabetes mellitus
- csontvelőgyulladás
- zsíryanycsere zavar (obesitas)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érvénytelen!)

8. **Párosítsa a billentyűket elhelyezkedésük helyével!** 4 pont
Írja a billentyűk mellé a megfelelő számot/számokat!

1. nagy artériák szájadékában   3. fő visszerekben
2. jobb pitvar és kamra között   4. bal pitvar és kamra között

Zsebes billentyű: ...*1, 3*...
Kéthegyű vitorlás billentyű: ...*4*...
Háromhegyű vitorlás billentyű: ...*2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. **Ismertesse a mandulák feladatát!** 2 pont

- *helyi védekezés*
- *immunvédekezés a lymphocyta termelés révén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. **Ismertesse a szívizomelhalást /infarctus myocardii/ az alábbiak szerint!** 2 pont

Lényege: *a szívizomzat ék alakú elhalása*

Oka: *thrombus miatt a coronariaág elzáródása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. **Sorolja fel az orrmelléküregeket magyarul!** 4 pont

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.* Fogalmazza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont

A légzőrendszer feladata a szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvétele, és a szén-dioxid leadása.

13. Nevezze meg lényegi meghatározásuk alapján az alábbi betegségeket! 2 pont

Hosszú időn át fennálló légzőszervi betegség pl. hörghurut, tüdőasztma következtében kialakult szívbetegség.

...Cor pulmonale...

A mellhártya lemezei közé került levegő következtében a megváltozott nyomás hatására a tüdő összeesik.

...légmell (ptx)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Nevezze meg a vastagbél szakaszait magyarul! 6 pont

- vakbél*
- felszálló vastagbél*
- haránt vastagbél*
- leszálló vastagbél*
- szigmabél*
- végbél*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Határozza meg az esszenciális aminosavak fogalmát! 2 pont

A fehérjék építőköveinek azon csoportja, amelyet az emberi szervezet önmaga előállítani nem képes, csak táplálékkal kerülhet a szervezetbe.

16. Párosítsa az alábbi vitaminokat a hiányukban fellépő betegséggel! Írja a betűk mellé a megfelelő sorszámot! **3 pont**

A. C-vitamin	1. angolkór
B. A- vitamin	2. skorbut
C. K -vitamin	3. farkasvakság
D. B ₁ - vitamin	4. vészes vérszegénység
E. B ₁₂ - vitamin	5. beriberi
F. D- vitamin	6. véralvadási zavar

A : ...2... B: ...3... C: ...6... D: ...5... E: ...4... F: ...1...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

17. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! **2 pont**

Hol termelődik az epe?

- a májban

Mikor keletkezik az epefesték?

- a vörösvérsejtek lebontása során

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Nevezzen meg három /3/ kiválasztást végző szervet! **3 pont**

*- tüdő
- vesék
- bőr
- belek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Nevezze meg a lényegi meghatározás alapján az anatómiai élettani egységet! **1 pont**

A hozzá tartozó sejtek érzékelik a vas afferensben uralkodó nyomást, valamint a másodlagos kanyarulat csatornában lévő vizelet Na-ion-koncentrációját.

Az anatómiai-élettani egység neve: *juxtaglomerularis apparatus (JGA)*

20.* Soroljon fel a veseeredetű (renalis) akut uraemia okai közül négyet /4/! **4 pont**

- *terhességi vesebaj (toxaemia)*
- *glomerulonephritis acuta*
- *nehézfém-sók*
- *gombamérgezés*
- *vércsoport összeférhetetlenség*
- *görcsös állapot (lázás eclampsia)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! **3 pont**

Mennyi az elsődleges vizelet napi mennyisége?

... 180 liter...

Tartalmaz-e élettani körülmények között a végleges vizelet urobilinogént?

... igen...

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet cukrot?

... igen...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.* Határozza meg a méh elhelyezkedését az emberi szervezetben! **2 pont**

A méh a kismedence közepén, a húgyhólyag és a végbél között helyezkedik el.

23.* Soroljon fel a terhesség valószínűségi jelei közül hármat /3/! **3 pont**

- a menstruáció elmaradása*
- a hüvely szederjes elszíneződése*
- bővebb hüvelyi váladék*
- felpuhult méhnyak*
- a terhességi próbák pozitívvá válása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Ismertesse az HIV fertőzés megelőzésének lehetőségeit! Írjon kettőt /2/! **2 pont**

- gumi óvszer (condom) használata*
- tartós párkapcsolat*
- higiénés szabályok betartása*
- kábítószer fogyasztás elkerülése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Sorolja fel a belső elválasztású (endokrin) mirigy jellemzőit! **2 pont**

- nincs kivezető csöviük*
- váladékuk a hormonok*
- a hormonok a vérbe ürülnek, azon keresztül fejtik ki hatásukat*
- váladéktermelésüket elválasztásnak nevezzük*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

26. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésre! **1 pont**

Mi a szomatosztatin hatása?

- a testnövekedést gátolja*

27.* Hasonlítsa össze a hyperthyreosisos és a hypothyreosisos beteg tüneteit! Írjon egy-egy jellemző tünetet a táblázatba! 5 pont

Hyperthyreosis	Tünetek	Hypothyreosis
<i>kidülledt szem, (exophthalmus)</i>	arcon látható tünetek	<i>duzzadt arc, kifejezéstelen tekintet</i>
<i>nyirkos bőr</i>	bőrelváltozások	<i>hideg bőr, durva tapintat</i>
<i>állandó hőemelkedés</i>	hőmérséklet	<i>alacsony hőmérséklet</i>
<i>hasmenés</i>	székletürítés	<i>székrekedés</i>
<i>izgatott</i>	viselkedés	<i>fáradt, közömbös</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28.* Ismertesse az oxitocin hormon termelődés helyét és szerepét!

2 pont

Termelés helye:

- az agyalapi mirigy (hypophysis) hátsó lebenye

Szerepe: Írjon egyet /1/!

- erős méhösszehúzóásokat vált ki (szülést beindítja)

- az emlőkből a tej kiürülését segíti (szülés után)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29. Sorolja fel az idegszövet (neuron) fő részei magyarul!

4 pont

- idegsejt

- plazmanyúlványok

- idegnyúlvány

- végfácska

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Jellemezze röviden a neuroglia szövetet az alábbi szempontok szerint! 3 pont

Fogalma:

- az idegszövet sejtközötti állománya, az idegrendszer támasztószöve

Feladata: Írjon egyet /1/!

- mechanikus támasztó, térkitöltő, elhatároló funkció

- gátat képez a véráram és az idegszövet határán (vér-agy gát)

Jellemzője: Írjon egyet /1/!

- az agyszövet nagyfokú védelmét biztosítja a vérben keringő esetleges káros anyagokkal szemben

- a vérből bizonyos létfontosságú anyagokat - oxigént, vizet, cukrot – enged át

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31.* Ismertesse röviden a sclerosis multiplex betegség lényegét! 1 pont

Az idegsejt myelinhiüvelyének pusztulásával járó kórkép.

32. Sorolja fel a bőr rétegeit magyarul! 3 pont

- felhám

- irha

- bőr alatti kötőszövet

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

33.* Nevezze meg a könnytermelés vegetatív szabályozásában résztvevő agyideget! 1 pont

...A könnytermelést a VII. agyideg vegetatív része szabályozza...

34. Nevezze meg tüneteinek alapján az érzékszervek betegségeit! 2 pont
Válaszát írja a pontozott vonalra!

Tünetek:

- a szem belső nyomása kórosan emelkedett
- látásélesség romlása
- látótérkiesés
- fejfájás

...zöldhályog / glaucoma...

Tünetek:

- forgó jellegű szédülés
- hányinger, hányás
- spontán nystagmus
- nagyfokú halláscsökkenés

...belső fül gyulladása (vagy Meniére-betegség)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

35.* Ismertessen öt /5/ fontos információt, amit baleset észlelése esetén mentő híváskor közölnie kell! 5 pont

- *a bejelentő adatai*
- *mi történt*
- *hol történt*
- *a sérültek száma*
- *a sérültek állapota*
- *szükséges-e műszaki mentés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)